

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

LUONTOSELVITYS

Asikkala

Ahtolanranta
kiinteistö 16-403-6-3

16.6.2026

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki
puh. 040 757 6122
miljoosuunnitteluhk@gmail.com
www.miljoosuunnittelu.fi

Sisällysluettelo

.....	1
Johdanto.....	3
Selvitysalue.....	3
Esitietoselvitys.....	6
Selvitysalueen yleiskuvaus.....	6
Liito-oravaselvitys.....	8
Liito-oravan elinympäristöt.....	8
Liito-oravan suojelua koskeva lainsäädäntö.....	8
Selvitysmenetelmät ja havainnot.....	8
Luontotyytit.....	11
Alppivuokon kartoitus.....	14
Selvitysalueen luontoarvot.....	14
Selvityksen epävarmuustekijät.....	16
Yhteenveto ja suositukset.....	16
Lähteet ja kirjallisuus.....	17

Kannen kuva: Selvitysalue ilmakuvassa rajattuna sinisellä.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 06/2026)

Johdanto

Tässä luontoselvityksessä selvitettäviä luontoarvoja ovat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaiset uhanalaiset ja muut huomionarvoiset luontotypit ja elinympäristöt. Putkilokasveista kartoitetaan, esiintyykö alueella luonnonsuojeluasetuksen mukaista uhanalaista ja erityisesti suojeltavaa alppivuokkoa (*Anemone trifolia*). Lisäksi selvitetään EU:n luontodirektiivin tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien osalta liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintyminen alueella.

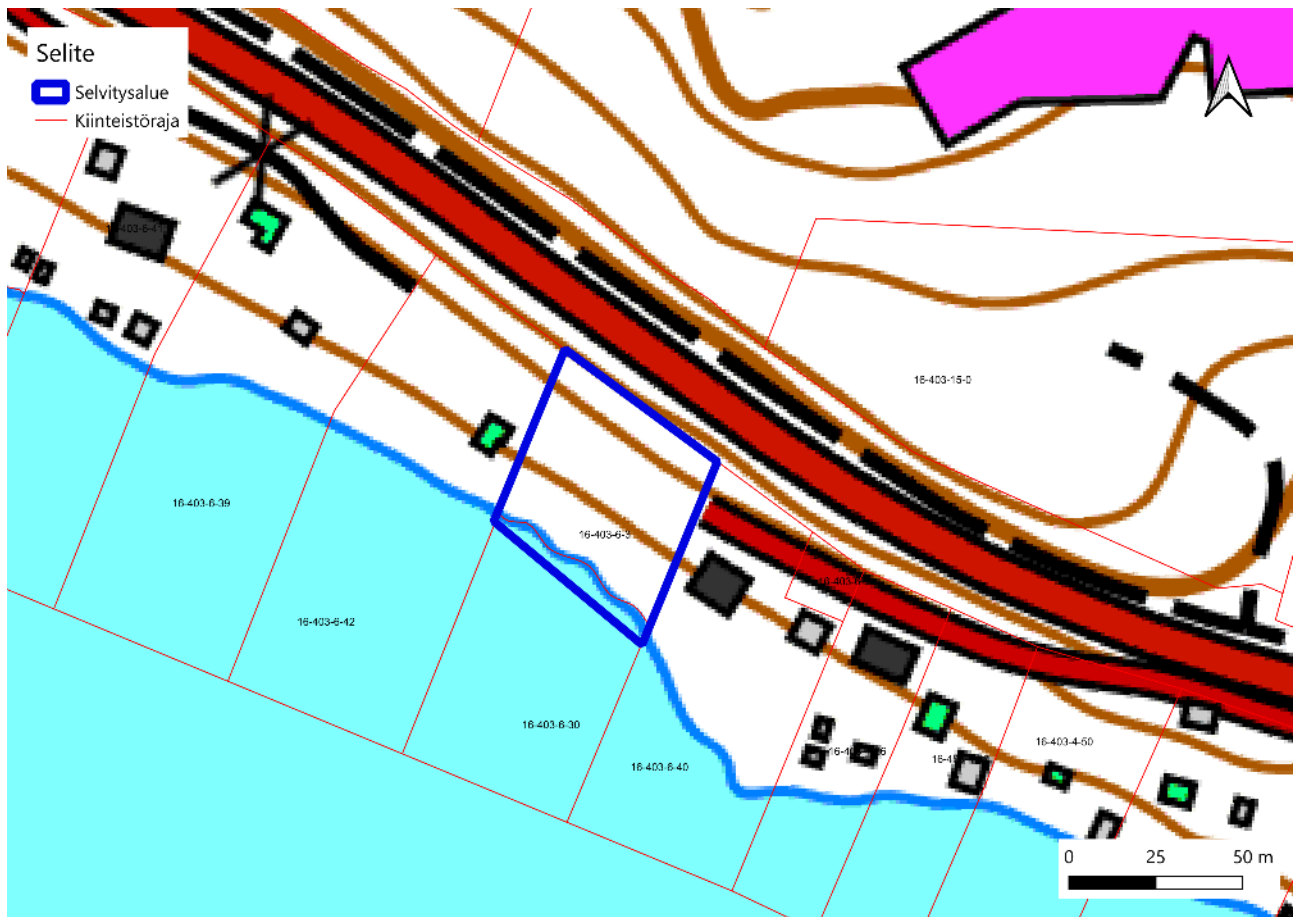
Selvityksessä käytetyt uhanalaisuusluokitukset perustuvat luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin (LuTU 2018) ja Lajien uhanalaisuuden arviointiin 2019. Arviointien mukaiset uhanalaisuusluokat ovat VU - vaarantunut, EN – erittäin uhanalainen, CR – äärimmäisen uhanalainen ja RE – luonnosta hävinnyt. Lisäksi luokitukseen kuuluvat NT - silmälläpidettävä ja LC – elinvoimainen.

Selvitysalue

Selvitys kohdistuu kiinteistölle 16-403-6-3, joka sijaitsee Asikkalan Vääksyssä Ahtolanrannan alueella. Selvitysalue rajautuu Vesijärveen. Selvitysalueen pinta-ala on noin 3400 m². (KUVAT 1-3).

KUVA 1. Selvitysalueen sijainti merkittynä sinisellä. (Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 06/2026).

KUVA 2. Selvitysalue maastokartalla merkittynä sinisellä. (Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 06/2026).

KUVA 3. Selvitysalue ilmakuvassa merkittynä sinisellä. (Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 06/2026).

Esitietoselvitys

Havaintoja liito-oravan esiintymisestä tarkasteltiin Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi -tietokannasta ennen liito-oravaselvityksen maasto-osuutta. Yhtään havaintoa liito-oravasta ei selvitysalueella tai sen arvioidussa vaikutuspiirissä ollut.

Selvitysalueetta koskien tehtiin Laji.fi-portaalissa lajihavaintojen aineistopyyntö käyttörajoitetusta aineistosta 4.6.2026. Aineistopyyntö tehtiin selvitysalueetta laajemmalle, myös mahdolliseksi vaikutusalueeksi arvioidulle alueelle. Aineistossa selvitysalueelle tai sen arvioituun vaikutuspiiriin ei kohdistunut yhtään lajihavaintoa. Noin 300 metrin säteellä oli havaintoja uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettävästä (NT) ja alueellisesti uhanalaisesta harjuajuruohosta sekä silmälläpidettävästä (NT) ahokissankäpälästä. Etäämmällä, noin kilometrin säteellä oli useita havaintoja muun muassa rauhoitetusta, uhanalaisesta (VU) ja erityisen suojelun piiriin kuuluvasta alppivuokosta. Mainittakoon myös havainnot rauhoitetusta, uhanalaisesta (VU) kangasvuokosta 5 kilometrin säteellä selvitysalueesta.

Selvitysalueen yleiskuvaus

Selvitysalue sijoittui Vesijärven rannan ja Jyväskylätien väliin. Jyväskylätietä kohti maasto oli jyrkkää. Selvitysalue oli puustoista. Alueen poikki rannassa sijaitsevalle pumppaamolle kulki tie. Rannan vesikasvillisuus oli niukkaa. (KUVAT 4-5).

KUVA 4. Selvitysaluetta kuvattuna kohti rantaa. Puustoista aluetta, jossa keskellä tie kohti pumppaamo.

KUVA 5. Selvitysalueen rantaa. Niukasti vesikasvillisuutta.

Liito-oravaselvitys

Liito-oravan elinympäristöt

Liito-oravalle sopivin elinympäristö on varttunut kuusivaltainen sekametsä, jossa on järeää puustoa, kolopuita pesä- ja piilopaikoiksi, lehtipuita ravinnoksi sekä kuusia suojapuustoksi. Liito-oravan pesäpaikkoja ovat kolot, jotka ovat yleensä haavoissa, sekä tavallisen oravan (*Sciurus vulgaris*) rakentamat risupesät. Liito-orava voi hyväksyä pesäpaikakseen myös esimerkiksi pöntön. Liito-orava elää nykytietämyksen mukaan koko elämänsä alueella, jonne se on synnyinkesänsä syksyllä asettunut.

Liito-oravan suojelua koskeva lainsäädäntö

Liito-orava kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteessä IV a mainittuihin lajeihin. Luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Kansallisesti suojelu on saatettu voimaan luonnonsuojelulaissa, jonka 78 §:n mukaan mukaan tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat liito-oravan elinpiiri. Lisääntyäkseen ja levätäkseen se tarvitsee pesäpaikat. Lisäksi se tarvitsee ravintoa (lehtipuusto) sekä suojapuustoa (kuuset). Liito-oravan tulee myös pystyä liikkumaan näiden ja muiden metsäalueiden välillä puustoa pitkin. Nämä kaikki yhdessä muodostavat liito-oravan elinpiirin.

Liito-orava on Suomen vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa luokiteltu vaarantuneeksi (VU) lajiksi. Liito-orava on Suomessa luonnonsuojeluasetuksen mukainen uhanalainen laji. Laji on myös luonnonsuojelulailla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden:

- 1) tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitystapojen ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen; ja
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäkierron kannalta tärkeillä paikoilla. --

Selvitysmenetelmät ja havainnot

Selvitysalueen puustoon kuului männyn lisäksi lehtipuustoa kuten haapaa ja koivua. Puusto oli varttunutta. Puustollisesti alueen arvioitiin olevan liito-oravan elinympäristöksi sopivaa. (KUVA 6). Elinympäristöä heikentäviä tekijöitä arvioitiin kuitenkin olevan läheisen, vilkasliikenteisen ja meluisan Jyväskylätien läheisyys.

KUVA 6. Selvitysalueen puustoa. Männyn lisäksi haapaa ja koivua.

Erityisesti haapojen ja järeämpien puiden juurten ympäristöt tarkistettiin liito-oravan esiintymisestä kertovien papanoiden varalta. Yhtään papanaa ei selvitysalueella havaittu.

Liito-oravalle soveltuvia pesäpaikkoja, kuten koloja ja tavallisen oravan tekemiä risupesiä tarkkailtiin tarvittaessa kiikaria hyödyntäen. Selvitysalueella havaittiin yksi kolo koivussa (*KUVA 7*). Kolosta kertoi myös hake puun juurella. Myöhemmin (8.6.2026) havaittiin kolossa pesivän harmaapäätikka. Harmaapäätikka on lintudirektiivin I-liitteessä mainittu suojelullisesti tärkeä laji.

KUVA 7. Kolo koivussa mustan ”lipan” alla, joka todennäköisesti kuorta tai kääpää. Kolossa oli 8.6.2026 käynnissä harmaapäätikan pesintä.

Yksi mahdollinen tavallisen oravan tekemä risupesä havaittiin selvitysalueen länsipuolella miltei kiinteistörajassa. Havaintoa pesästä on kuitenkin pidettävä epävarmana huonon näkyvyyden takia. Merkkejä mahdollisen pesän kuulumisesta liito-oravalle ei havaittu.

Selvitysalueetta ympäröivät lännessä ja idässä asuinalueet. Molemmiin puolin Jyväskylätietä oli puustoinen vyöhyke joka etenkin tien pohjoispuolella jatkui länteen laajempaan metsäisenä alueena (*KANNEN KUVA ja KUVA 8*). Selvitysalueen merkitys arvioitiin liito-oravan kulkuyhteyksien kannalta vähäiseksi.

KUVA 8. Puustoista aluetta Jyväskylätien molemmin puolin selvitysalueen kohdalla.

Luontotyypit

Alueelta selvitetettäviä luontoarvoja olivat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaiset uhanalaiset ja muut huomionarvoiset luontotyypit ja elinympäristöt.

Selvitysalue oli pääosin lehtomaista kangasta. Puustoon kuuluivat männyn lisäksi etenkin haapa ja koivu. Myös tammea, tervaleppää ja pihlajaa esiintyi. Pensaskerroksessa esiintyi katajaa, taikinamarjaa ja lehtokuusamaa. Kenttäkerroksen lajeihin kuuluivat mustikka, metsäimarre, kangasmaitikka, kielo, kalliokielo, lillukka, metsäkastikka, ahomansikka ja sananjalka. Pohjoisosan rinteessä lehtomaisuus lisääntyi ja täytti kuivan keskiravinteisen lehdon ominaispiirteet. Siellä lajistoon edellisten ohella kuuluivat myös kevätlinnunherne ja sinivuokko. Mustikan jokseenkin korvasi puolukka ja haapaa esiintyi runsaammin. Sammalia selvitysalueella olivat etenkin metsäkerrossammal ja metsäliekosammal. Sekä varttuneet lehtomaiset kankaat että kuivat keskiravinteiset lehdot on arvioitu luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (LuTU 2018) silmälläpidettäviksi luontotyypeiksi (NT). (KUVAT 9-11).

Selvitysalueella ei havaittu lailla suojeltavia, uhanalaisista luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia tai muita huomionarvoisia luontotyypejä. Vaikka puustossa esiintyi eri-ikäisyyttä, arvioitiin luonnontilaa heikentäviä tekijöitä olevan etenkin maa- ja pystylahopuiden vähäisyys. Myös selvitysalueen läpi rakennettu tie ja pumppaamo, sekä Jyväskylätiehen liittyvä penger ovat

Selite

- Selvitysalue
- Kiinteistöraja
- Lehtomainen kangas (NT)
- Kuiva keskivänteinen lehto (NT)

0 10 20 m

KUVA 10. Selvitysalueen lehtomaista kangasta.

KUVA 11. Kuivaa lehtoa selvitysalueen pohjoisosan rinteessä.

Alppivuokon kartoitus

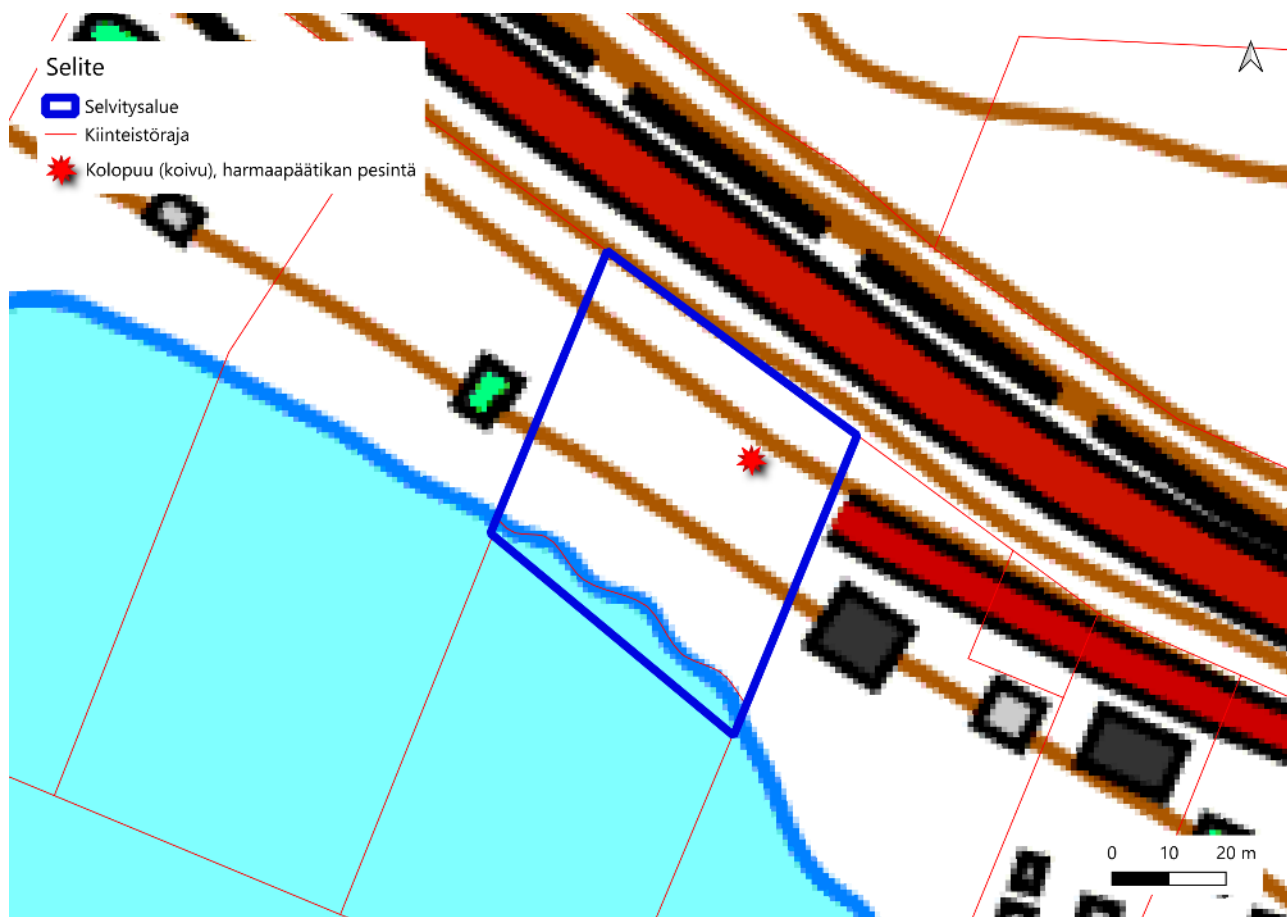
Alppivuokko (*Anemone trifolia*) on luonnonsuojeluasetuksen mukainen uhanalainen (VU) ja erityisesti suojeltava laji. Laji on koko maassa rauhoitettu. Laji.fi -portaalin mukaan kilometrin säteellä selvitysalueesta on useita lajin esiintymispaikkoja. Alppivuokon ensisijaista elinympäristöä ovat tuoreet ja kuivat lehdot ja harjumetsät, mutta laji viihtyy myös lehtomaisilla ja tuoreilla kankailla.

Liito-oravaselvityksen maastokäynnillä 11.5.2026 arvioitiin selvitysalueen olevan potentiaalista elinympäristöä alppivuokolle. Lajin esiintymiä kartoitettiin kukinta-aikaan 8.6.2026. Yhtään alppivuokkoa ei havaittu selvitysalueella.

Selvitysalueen luontoarvot

Liito-oravaselvityksen maastokäynnillä 11.5.2026 havaittiin koivun juurella runsaasti haketta viitaten tikan tekemään koloon. 8.6.2026 koloa tarkastellessa huomattiin kolosta kurkkivan harmaapäätikka. Emo varoitteli läheisen männyn oksalla. Meneillään oleva pesintä kolossa arvioitiin todennäköiseksi. Harmaapäätikka on lintudirektiivin I-liitteessä mainittu suojelullisesti tärkeä laji.

Pesäpuu arvoitettiin luonnon monimuotoisuutta tukevaksi kohteeksi. Harmaapäätikän kolopuu tulisi luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi säilyttää. Vaikka tikka ei kolossa enää pesisikään, ovat tikkojen tekemät kolot erittäin tärkeitä muillekin kolopesijöille. Mikäli puu on välttämätöntä kaataa, tulisi kolon säästämiseksi ensisijaisesti tarkastella mahdollisuutta katkaista puu kolon yläpuolelta. Kaato tulisi tehdä lintujen pesimäajan (huhtikuun alusta heinäkuun loppuun) ulkopuolella. Kolopuun sijainti on esitetty kartalla kuvassa 12. Kolopuu on kuvassa 7. Pesinnän sijainti on merkitty myös Laji.fi -tietokantaan.

KUVA 12. Selvitysalueen luontoarvot: Kolopuu jossa harmaapäätikan pesintä (punainen tähti).

Selvityksen epävarmuustekijät

Luontoselvitys pitää aina sisällään epävarmuustekijöitä, jotka liittyvät muun muassa luonnossa tapahtuvaan vaihteluun. Kasvillisuutta käsittelevässä selvityksessä epävarmuustekijät voivat liittyä esimerkiksi kevään etenemiseen liittyvään putkilokasvien eriaikaiseen kehitykseen. Luontotyyppien määrittämiseksi sekä alppivuokon esiintymisen kartoittamiseksi tämän selvityksen ajankohta oli hyvä ja selvityksen epävarmuustekijät arvioitiin vähäisiksi.

Yhteenveto ja suositukset

Alueelta selvitettäviä luontoarvoja olivat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaiset uhanalaiset ja muut huomionarvoiset luontotyytit ja elinympäristöt. Lisäksi kartoitettiin koko maassa rauhoitetun, uhanalaisen (VU) ja erityisesti suojeltavan alppivuokon esiintyminen, jonka arvioitiin olevan mahdollista selvitysalueen kasvupaikkaolosuhteisiin ja lähialueiden havaintoihin perustuen. Tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien osalta selvitettiin liito-oravan esiintyminen alueella.

Selvitysalueella ei havaittu lailla suojeltavia, uhanalaisista luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia tai muita huomionarvoisia luontotyyppejä. Alueella ei havaittu esiintyvän alppivuokkoa tai liito-oravaa.

Selvitysalueella havaittiin harmaapäätikan pesintä koivuun tehdyssä kolossa. Harmaapäätikka kuuluu lintudirektiivin I-liitteen suojelullisesti tärkeisiin lajeihin. Pesäpuu arvotettiin luonnon monimuotoisuutta tukeväksi kohteeksi. Harmaapäätikan kolopuu tulisi luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi säilyttää. Vaikka tikka ei kolossa enää pesisikään, ovat tikkojen tekemät kolot erittäin tärkeitä muillekin kolopesijöille. Mikäli puu on välttämätöntä kaataa, tulisi kolon säästämiseksi ensisijaisesti tarkastella mahdollisuutta katkaista puu kolon yläpuolelta. Kaato tulisi tehdä lintujen pesimäajan (huhtikuun alusta heinäkuun loppuun) ulkopuolella. Kolopuun sijainti on esitetty kartalla kuvassa 12. Sijainti on merkitty myös Laji.fi -tietokantaan.

Selvitysalueella esiintynyt kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi säädetty komealupiini suositellaan niitettävän ennen siemenpalkojen kypsymistä lajin leviämisen estämiseksi.

Padasjoella 16.6.2026

Henna Koskinen
luontokartoittaja (EAT)
miljöösuunnittelija (ins. AMK)

Lähteet ja kirjallisuus

Kartat: Maanmittauslaitoksen aineistoa 06/2026

Valokuvat: Henna Koskinen 11.5.2026 ja 8.6.2026.

Hanski, Ilpo K. 2016. Liito-orava, biologia ja käyttäytyminen. Metsäkustannus Oy. Latvia. 94 s.

Luonnonsuojeluasetus. 31.11.2023/1066

Ympäristöministeriö. 14.12.2023

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20231066>

Luonnonsuojelulaki. 5.1.2023/9 muutoksineen.

Ympäristöministeriö. 1.6.2023.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. Korjattu painos. Suomen ympäristökeskus SYKE. 374 s.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-5640-3>

Metsälaki. 12.12.1996/1093 muutoksineen

Maa- ja metsätalousministeriö. 1.1.1997

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>

Vesilaki. 27.5.2011/587 muutoksineen

Oikeusministeriö. 1.1.2012

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>

Luontotyyppien punaisen kirjan verkkopalvelu. Suomen ympäristökeskus SYKE. Saatavilla:

www.luontotyyppienuhanalaisuus.fi

Suomen Lajitietokeskus

Saatavilla: www.laji.fi

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A., ja Tonteri, T. 2013.

Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. 2. p. Metsäkustannus. 192 s.

Hotanen, J-P., Laine, J., Nousiainen, H., Penttilä, T., Saarinen, M. 2012.

Suotyyppit ja turvekankaat -opas kasvupaikkojen tunnistamiseen. Kariston Kirjapaino Oy.